

10 ta' Diċembru, 1951.

Inhallfin :

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., *Pres*

L-Onor. Dr. J.A. Camilleri, LL.D.

L-Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, LL.D.

George Grada versus Carmelo Camilleri

Provi — Diportament tax-Xhieda.

F' materja ta' provi, id-diportament tax xhieda huwa ta' importanza kbira, u huwa wieked mit-"tests", anki jekk mhux "conclusive", tal-veracità tagħhom.

Il-Qorti. — Rat iċ-ċitazzjoni quddiem il-Qorti tal-Kummerċ li b'ha l-attur ippremetta li fl-10 ta' April 1950, huwa biegh u ittrasferixxa favur il-konvenut kwantità ta' zokkor biġ-*prezz* ta' £56, 5. 0. li kellu jithallas kwantu għal £2 dak il-*hin* stess, u kwantu għar-*manent* b'rati *settimanali* ta' £1 il-*wahda*; li minn dak in-nhar tal-bejgħ sal-lum il-konvenut kien mis-su ballas l-*ammont* ta' £31, ċjoè £2 fl-10 ta' April u £29 għal disgha u għoxrin skadenza minn dak in-nhar sal-lum; l-*mill-predetta* somma l-konvenut ma hallasx hief £12 kif jirriżulta mid-dokument A, b'mod li sal-lum huwa debitor lejn l-attur fis-somma ta' £19; u talab li, premessi d-dikjarazzjonijiet u mogħtija l-provvedimenti kollha neċessarji u opportuni, l-istess konvenut jġi kundannat iħallas lill-attur is-somma fuq imsemmija ta' £19 għar-raġunijiet superjorment esposti. Bl-imghaxijiet legali u bl-ispejjeż, kompriżi dawk tal-kawża fl-istess ismijiet deċiża mill-Qorti Ċivili tal-Maġistrati b'senfenza tas-6 ta' Ottubru 1950, li kopja tagħha tinsab fil-proċess markata dokument B. kontra l-konvenut imsejja għas-subizzjoni;

Omissis;

Rat is-sentenza mogħrija minn dik il-Qorti fit-22 ta' Mejju 1951, li biha għet milqugħa t-talba ta' l-attur, bl-ispejjeż kontra l-konvenut.....; wara li kkunsidrat;

Omissis;

Li d-divarju bejn il-kontendenti hu markat; għaliex mentri l-attur isostni li l-konvenut xtara minn għandu l-kwantità ta' zokkor msemmi fic-citazzjoni, il-konvenut, għall-kuntrarju, ighid li hu qatt ma xtara zokkor minn għand l-attur;

Omissis;

Il-versjoni li ta l-attur hija iżjed aċċettabili, għal dawn ir-raġunijiet:—

1. L-Imħallef sedenti (dak tal-Qorti tal-Kummerċ), bħala t-*trial judge*, kellu l-vantagg, ta' importanza kbira, partikolarment f'kawza bħal din fejn il-bilanċa qiegħda bejn il-kredibilità ta' parti wahda jew l-oħra — xhieda uniċi (wiehed jista' jagħid) f'dan il-proċess — li josserva dak li jissejjah "the demeanour of the witness"; u l-impressjoni li ha kienet dik li tinduċi l-gud kant li jippresta l-kredenza lill-attur aktar mill-l-konvenut. Ma hemmx għalfejn wiehed jagħmel enfasi fuq l-importanza tad-"demeanour", li hi wiehed mit-"tests", ank' jekk mhux "conclusive", tal-veracità tax-xhud. Ighid il-Powell (*On Evidence*, page 506, 1910 Edition):— "From the way in which he gives evidence, one can often discover whether the witness is a liar....." It-Taylor (*On Evidence*, Vol. I, pag. 59, 1906 Ed't.) ighid ukoll "in subjecta materia" illi "a careful attention to the demeanour of the witness is always a good guide". Tant it-attatisi Inglizi jagħtu importanza (u b'ir-raġun) lil dan l-element tal-kredibilità, illi meta fl-1907 għet fl-Ingilterra introkkotta l-innovazzjoni tal-preżenza ta' stenografi fl-appell kriminali, mentri qabel kellu jiehu notamenti tax-xhieda l-istess Imħallef, gie rimarkat li rizzultat tajjeb ta' din l-innovazzjoni kien appuntu dak li, b'effett tagħha, "the Judge is now relieved from the labour of taking a complete note of the evidence, and can so observe the demeanour of the witness..... as the trial proceeds";

Omissis;

Rat id-nota ta' l-appell tal-konvenut u rat il-petizzjoni tiegħu, fejn talab li s-sentenza fuq imsenmija tiġi revokata, billi tiġi miċhuda t-talba ta' l-attur bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra tiegħu ;

Omissis ;

Ikkunsidrat ;

Illi mill-kumpliess tal-provi mressqin f'din il-kawża l-Qorti taqbel ma' dik ta' l-Ewwel Istanza li l-versjoni ta' l-attur hija iżjed aċċettabili minn dik tal-konvenut appellant ; u konsegwentement l-appell ma jisthoqqlux jiġi milqugħ, u għandu jiġi miċhud ;

Għaldaqshekk ;

Tirrespingi l-appell u tikkonferma s-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Kummerċ tal-Maestà tar-Re fit-22 ta' Mejju 1951 ; bl-ispejjeż kontra l-konvenut appellant.

**Tmien tat-Tieni Sezzjoni
ta' l-Ewwel Parti
tal-Volum XXXV.**
